

SOPIMUS YHTEISESTÄ TOIMIELIMESTÄ JULKISTEN TYÖVOIMAPALVELUIDEN JÄRJESTÄMISESSÄ POHJANMAALLA

1. Sopimuksen osapuolet

Tämän sopimuksen osapuolena ovat

Vastuukunta Vaasa Vasa

Muut sopimuskunnat

Kaskinen Kaskö

Korsholm Mustasaari

Korsnäs

Laihia

Malax Maalahti

Nykarleby Uusikaarlepyy

Närpes Närpiö

Vörå Vöyri

2. Sopimuksen tausta ja tarkoitus

Tämä sopimus on kuntalain 52 §:n mukainen sopimus kuntien yhteisestä toimielimestä ja se koskee työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa (380/2023) säädettyjen työvoimapalveluiden järjestämisvastuuta. Vastuu työnhakijoille ja yrityksille ja muille työnantajille tarjottavista työvoimapalveluista siirtyy kuntien vastuulle 1.1.2025. Työvoimapalveluiden järjestäminen ja muut työvoimapalveluihin liittyvät lakisääteiset tehtävät muodostavat kunnille uuden valtiosuustehtävän. Tällä sopimuksella osapuolet muodostavat työvoimapalveluiden järjestämisen yhteistoiminta-alueen (työllisyysalue). Sopimuksen mukaisia tehtäviä hoitaessaan Vaasan kaupunki toimii kuntalain (410/2015) 51 §:n mukaisena vastuukuntana. Kuntalain 8 §:n 2 momentin mukaan tehtävien hoidosta järjestämisvastuussa oleva kunta vastaa järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittämisestä, tuottamistavasta, tuottamisen valvonnasta ja viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Työvoimapalvelujen järjestäminen ja valtiosuuksilla katettavat palvelut määritetään kuntien yhdessä valmistelemissa järjestämissuunnitelmassa (Pohjanmaan työllisyysalue - järjestämissuunnitelma työ- ja elinkeinopalveluiden uudistuksen toteuttamiseksi).

3. Yhteinen toimielin ja sen kokoonpano, kuntien edustus ja oikeus valita jäseniä

Vaasan kaupunginhallituksen alainen Pohjanmaan työllisyyslautakunta toimii työvoimapalveluiden lakisääteisten tehtävien järjestämisen osalta sopijakuntien yhteisenä monijäsenisenä toimielimenä ja työllisyysalueen työvoimaviranomaisena. Lautakunnassa on 16 jäsentä, joista vastuukunnalla, Vaasalla, on seitsemän (7) edustajaa, Mustasaaren kunnalla kaksi (2) edustajaa, sekä muilla yhteistoiminta-alueessa mukana olevilla kunnilla jokaisella yksi (1) jäsen. Sopijakuntien valtuustot valitsevat kukin varsinaisen jäsenen/varsinaiset jäsenet sekä varajäsenen/-jäsenet lautakuntaan. Vaasan kaupunginvaltuusto valitsee puheenjohtajan. Lautakunta valitsee itselleen 2 varapuheenjohtajaa, muista kuin isäntäkunnasta. Puheenjohtajana toimii vastuukunnan edustaja. Vastuukunnan kaupunginhallituksella on oikeus nimetä edustajansa lautakuntaan.

4. Hallinto ja päätöksenteko

Tässä sopimuksessa mainittujen tehtävien (työvoimapalveluiden lakisääteiset tehtävät) hoitamisesta vastaa vastuukuntana Vaasan kaupunki. Hallinnossa ja päätöksenteossa noudatetaan vastuukunnan sääntöjä, määräyksiä ja ohjeita. Mikäli vastuukunnan hallintosääntöä muutetaan sopimuksen kohteena olevien viranomaistehtävien järjestämisen osalta, kuulee vastuukunta sopijakuntia ennen muutosta.

Lautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta huolehtii vastuukunta.

Jokaisella työllisyysalueen kunnalla on lautakunnassa vähintään yksi kunnan valitsema jäsen. Kunnalla on oikeus valita jäseniä lautakuntaan siten, että sillä on lautakunnassa yksi jäsen kunnan jokaista alkavaa 5000 työvoimaan laskettavaa henkilöä kohden kuitenkin siten, ettei yhdelläkään kunnalla voi olla lautakunnan päätöksenteossa määräysvaltaa. Työvoima määräytyy Tilastokeskuksen vuoden 2021 työssäkäyntitilaston mukaisesti. Lautakunta pyrkii päätöksenteossa yksimielisiin päätöksiin. Mahdollisissa äänestystilanteissa äännet jakautuvat seuraavasti:

Kunta	Työvoimapohja	Jäsenmäärä
Kaskinen	511	1
Korsnäs	960	1
Laihia	3634	1
Maalahti	2585	1
Mustasaari	9457	2
Närpiö	4449	1
Uusikaarlepyy	3416	1
Vaasa	32771	7
Vöyri	2835	1
Yhteensä	60618	16

Sopimusta uudelleenarvioidaan ja neuvotellaan tarpeen mukaan, myös kokoonpano ja äänimäärät, vuoden 2027 loppuun mennessä.

Sopimuksen osapuolet sitoutuvat yhteistyössä neuvottelemaan, mikäli kuntien asukasmäärässä tai työikäisten määrässä tapahtuu olennaisia muutoksia, jotka vaikuttavat lautakunnan kokoonpanoon.

Palvelun järjestämisessä ja tarjoamisessa noudatetaan kielilakia. Alueen monikielisyys huomioidaan palvelutuotannossa.

5. Yhteisen toimielimen tehtävät

Työvoimapalveluiden järjestämisestä ja muista työvoimapalveluihin liittyvistä lakisääteisistä tehtävistä säädetään työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa (380/2023). Lautakunnan tehtävänä on huolehtia, että edellä mainitun lain mukaisia työvoimapalveluiden järjestämiseen liittyviä velvoitteita noudatetaan. Mikäli työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa määritetyt työvoimapalveluiden järjestämiseen liittyvät tehtävät lainsäädännössä muuttuvat, hoitaa lautakunta kunnalle säädetyt tehtävät uusien säännösten mukaisesti.

Lautakunnan tehtävät

1. päättää toiminnan tavoitteista ja strategiasta,
2. valvoa toimialansa toiminnan, talouden ja organisaation kehittämistä,
3. valvoa, että toimintaa johdetaan tarkoituksenmukaisesti, tehokkaasti ja taloudellisesti,

4. huolehtia yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja kehittämisessä jäsenkuntien, muiden työllisyysalueiden, viranomaisten, kehitysyhtiöiden, hyvinvointialueen, koulutuksenjärjestäjien sekä yhteisöjen kanssa.

Lautakunta voi päättää sille vastuukunnan hallintosäännöllä siirretyn tai laissa säädetyn toimivallan siirtämisestä alaiselleen viranomaiselle, jos lainsäädännössä ei ole toisin määrätty. Lautakunnan toimikausi on valtuustokausi.

Kuntalain (410/2015) 54 §:n mukaan kunnalle, kuntayhtymälle tai sen viranomaiselle laissa säädetty tehtävä, jossa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle, voidaan sopimuksella antaa virkavastuulla toisen kunnan tai kuntayhtymän viranhaltijan hoidettavaksi.

Vastuukunta Vaasa valtuutetaan hyväksymään työvoimapalveluiden järjestämiseen vaadittavia palveluhankintoja vuoden 2024 aikana, ennen työllisyysalueen virallista aloittamisajankohtaa 1.1.2025.

6. Työllisyysalueen johtoryhmä

Työllisyysalueen johtoryhmä koostuu viranhaltijoista ja toimihenkilöistä. Johtoryhmään kuuluu kaksi (2) viranhaltijaa tai toimihenkilöä Vaasasta, joista toinen on työvoimapalveluista vastaava viranhaltija, ja yksi (1) viranhaltija tai toimihenkilö, niin halutessaan, kustakin muusta sopijakunnasta. Johtoryhmän puheenjohtajana ja valmistelijana toimivat Vaasan kaupungin edustajat. Tarvittaessa johtoryhmä voi kutsua muita henkilöitä kokouksiin. Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti, mutta kuitenkin vähintään kaksi (2) kertaa vuodessa. Sopimuksen osapuolet vastaavat omien viranhaltijoidensa johtoryhmän työhön osallistumisesta aiheutuvista kuluista.

Työllisyysalueen johtoryhmän tehtävät

1. kehittää toimialansa toimintaa, taloutta ja organisaatiota,
2. ohjata toimintaa tavoitteiden ja strategian mukaisesti,
3. johtaa ja seurata toiminnan tarkoituksenmukaisuutta, tehokkuutta ja taloudellisuutta,
4. huolehtia yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja kehittämisessä muiden työllisyysalueiden, viranomaisten, kehitysyhtiöiden, hyvinvointialueen, koulutuksenjärjestäjien sekä yhteisöjen kanssa

Johtoryhmä voidaan asettaa sen jälkeen, kun sopimuksen osapuolten valtuustot ovat tehneet asiasta päätöksen, kuitenkin viimeistään 1.1.2024.

7. Henkilöstö

Julkisten työvoimapalveluiden ja niihin liittyvien tehtävien järjestämisvastuun siirtyessä valtiolta kunnille 1.1.2025 työ- ja elinkeinotoimistossa, ELY-keskuksessa ja KEHA-keskuksessa työ- tai virkasuhteessa olevat, työvoimapalveluihin liittyvissä tehtävissä olevat viranhaltijat, siirtyvät vastuukunta Vaasan palvelukseen, siten kuin siitä liikkeenluovutus sopimuksessa Vaasan kaupungin ja luovuttajatahon kesken sovitaan.

Toiminnasta vastaavan johtajan viran täyttää vastuukunnan kaupunginhallitus lautakunnan esityksestä.

8. Palvelutaso

Ennen palvelutasosta päättämistä on otettava huomioon työllisyyssektorin taloudelliset resurssit ja annettava sopimuksen osapuolille mahdollisuus antaa lausuntoja palvelutasosta.

Nykyisiä palvelupisteitä ylläpidetään vähintään 5 vuotta. Tilojen sijaintia Vaasassa tarkastellaan uudelleen siirtymäkauden (2025-26) jälkeen. Johtoryhmä päättää kyseisten kohteiden tilatarpeista.

9. Kustannusten jaon periaatteet ja kunnan maksuosuuden suorittaminen

Kuntalain 8 §:n 3 momentin mukaan kunnalla on vastuu tehtäviensä rahoituksesta, vaikka järjestämisvastuu on siirretty toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle.

Yhteistoiminnan talous järjestetään seuraavalla tavalla 1.1.2025 alkaen:

1. Vaasan kaupunki perustaa taseyksikön, joka vastaa yhteisesti tuotetuista työvoimapalveluista. Kaikki palveluiden välittömät ja välilliset järjestämiskustannukset kohdennetaan tälle taseyksikölle. Taseyksikön käyttötalouden kustannukset jaetaan kunnille vuosittain 2. kohdassa mainituin jakoperustein. Taseyksikön kirjanpidosta ja talouden hoidosta vastaa Vaasan kaupunki.
2. Kaikille kunnille tuotettujen työvoimapalveluiden nettokustannukset jaetaan kunnille seuraavasti:
 - Kustannuksista 47% prosenttia jaetaan kuntien 18–64-vuotiaiden asukasmäärän suhteessa. Lukuna käytetään talousarviovuotta edeltävän vuoden alun (1.1.) työkäisten lukua.
 - Kustannuksista 47% prosenttia jaetaan kunnittain työttömien ja palvelujen piirissä olevien suhteessa. Suhdeluku lasketaan talousarviovuoden kuukausien keskiarvona.
 - Kustannuksista 6% prosenttia jaetaan kunnittain vieraskielisten lukumäärän suhteessa. Vieraskielisten määränä käytetään talousarviovuotta edeltävän vuoden (1.1.) lopun vieraskielisten määrää.
3. Taseyksikön talousarvio laaditaan talousarviovuotta edeltävänä vuotena vastuukunnan talousarvion vuosikellon ja periaatteiden mukaisesti.
4. Kunnat tilittävät talousarviovuoden aikana kuukausittain vastuukunnan taseyksikölle edellä 3. kohdan mukaisen maksuosuuden. Mikäli vuoden aikana taseyksikön talousarviomäärärahoja on tarve korottaa, korotetaan kuntien kuukausimaksuosuuksia vastaavasta. Talousarvion toteutumista seurataan Vaasan kaupungin osavuosikatsauksen yhteydessä. Jos talousarvion seurannan yhteydessä on tarpeen tehdä talousarviomuutoksia, seuraavia kuukausittaisia maksueriä muutetaan viimeksi vahvistetun talousarvion mukaisesti. Vastuukunta raportoi osallistumisen talousarvion seurannasta kunnille puolivuositain. (sisältyy lautakunnan tehtäviin kohdassa 2)
5. Talousarviovuotta seuraavan vuoden alussa maksuosuudet tasataan vastaamaan toteutuneita kustannuksia. Taseyksikön yli- tai alijäämä voidaan lautakunnan päätöksellä siirtää seuraaville vuosille katettavaksi tai tulevien kehittämistoimenpiteiden rahoittamiseksi.
6. Investoinnit rahoitetaan kuntakohtaisen jaon osalta samoin periaattein kuin toimintamenot. Vastuukunta laskuttaa todelliset investointikustannukset kerran vuodessa, ja useammin, jos investointikustannukset ovat merkittäviä. Investointikustannusten poistot eivät huomioidu kustannuksina kohdissa 1-5, jotta niitä ei peritä kunnilta kahdesti.

Työvoimapalveluiden ja kokonaisuuden valmistelu aiheuttaa kustannuksia myös jo ennen vuotta 2025. Valmistelukustannukset jaetaan kunnille 18–64-vuotiaiden asukasmäärän suhteessa 1.1.2024 lähtien aiheutuneiden nettokustannusten perusteella, jotka johtoryhmä on hyväksynyt.

10. Toimitilat, kalusto ja varusteet

Vastuukunta järjestää työvoimapalveluiden toimitilat, mikäli erikseen ei muuta sovita. Toimitilojen sijainti todetaan viimeisimmässä sitovassa järjestämissuunnitelmassa.

Vastuukunta vastaa henkilöstön työssä käytettävien kalusteiden sekä tietoteknistenlaitteiden leasing-sopimuksista sekä niiden hankintaan liittyvästä kilpailuttamisesta. Palveluiden ja suunnitelmassa mainittujen

tilojen järjestämiseen liittyvät kustannukset sisällytetään sopimuksen osapuolten kesken jaettaviin kustannuksiin.

Mahdollisten muiden lähipalvelutoimipisteiden sijoittumisesta sekä niissä hyödynnettävistä digitaalisista palveluista sovitaan erikseen palvelutarvelähtöisesti kuntien itse osoittamiin sekä kustantamiin toimitiloihin.

11. Asiakkailta perittävä maksu

Henkilöasiakkaalle tarjottavat julkiset työvoimapalvelut ovat maksuttomia. Työnantajalle tarjottavat julkiset työvoimapalvelut ovat maksuttomia lukuun ottamatta työvoimapalveluiden järjestämisestä säädetyn lain 62 §:ssä tarkoitettua yhteishankintakoulutusta. Asiakkailta perittävät maksut määräytyvät Vaasan kaupungin vahvistamien periaatteiden mukaan. Maksujen perinnästä vastaa Vaasan kaupunki.

12. Asiakastietojen käsittely, asiakirjahallinta ja tietoturva

Työhallinnon asiakastiedot ovat salassa pidettäviä julkisuuslain 24 §:n 1 mom. 25 kohdan mukaan. Asiakastietojen osalta rekisterinpitäjänä toimii vastuukunta. Vastuukunta vastaa tämän sopimuksen mukaisen yhteistoiminta-alueen palvelujen tuottamisessa syntyvästä asiakastiedosta.

Vastuukunta vastaa tämän sopimuksen mukaisen yhteistoiminta-alueen palvelujen tuottamisessa ja toiminnasta kertyvien asiakirjojen ja tiedostojen arkistoinnista, salassapidosta, asiakirjapyyntöihin vastaamisesta ja tietojen antamisesta.

Toiminnassa noudatetaan Vaasan kaupungin voimassa olevia tietoturva- ja tietosuojaoheistuksia.

13. Yhteistoimintasopimuksen muuttaminen, siirtäminen ja erimielisyyksien ratkaiseminen

Sopimusta voidaan muuttaa ainoastaan kirjallisella muutossopimuksella. Jos yhteistoiminta-alue muuttuu, sopimusperusteita tarkistetaan. Muutokset kirjataan ja liitetään sopimukseen. Sopimuksesta johtuvat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan ensisijaisesti sopimuksen osapuolten välisissä neuvotteluissa. Ellei neuvotteluissa löydetä ratkaisua, erimielisyydet ratkaistaan hallintoriita-asiana Vaasan hallinto-oikeudessa.

14. Erityisten valtuuksien käyttö

Välttämättömien syiden vaatiessa voidaan normaalista toimivallasta poiketa vastuukunnan hallintosäännön määräyksien mukaisesti.

15. Vakuutus ja vahingonkorvausvastuu

Tämän sopimuksen mukaisten tehtävien hoitamisesta mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen vastuut määräytyvät vahingonkorvauslain perusteella. Työnantajan (Vaasan kaupunki) vastuulla olevien vahinkojen kustannukset kirjataan yhteisiin kustannuksiin, jotka jaetaan kohdan 7 mukaisesti. Vastuukunta huolehtii toiminnan vaatiman vakuutusturvan ottamisesta.-

16. Sopimuksen voimassaoloaika ja irtisanominen

Tämä sopimus astuu voimaan, kun kaikki sopimuksen osapuolet ovat sen allekirjoittaneet. Sopimus on voimassa toistaiseksi. Sopimuksen osapuoli voi irtisanoutua yhteistyöstä vuoden lopusta alkaen (31.12), jos se on ilmoittanut kirjallisesti muille sopimuksen osapuolille sopimuksen irtisanomisesta vähintään 12 kuukautta aiemmin. Sopimus päättyy irtisanomisen perusteella ainoastaan irtisanoutuneen osapuolen osalta. Vastuukunnalla on oikeus irtisanoa sopimus yksittäisen sopimuksen osapuolen kanssa, mikäli tämä olennaisesti rikkoo sopimuksen ehtoja eikä kohtuullisen ajan jälkeen korjaa tilannetta. Mikäli vastuukunta itse irtisanoutuu sopimuksesta, päättyy sopimuksen voimassaolo tuolloin kaikkien muidenkin sopimuksen osapuolten välillä.